

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

Ι. Π. ΠΥΡΛΑ

Ἐτησία συνδρομή δραχ. ν. 3. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3,50 προπληρωτέας.

ΕΤΟΣ Ζ'. — Ἐν Ἀθήναις 1 Ἀπριλίου 1885. — ΑΡ. 5.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ θεραπευτικῆς. Λουτρά ψυχρά. Περὶ ὕδνων. Περὶ γέσεως. Περὶ δράσεως.
Θεραπεία φοινιγμοῦ. Περὶ ἐλελισφάνου. Ἐπὶ τῇ Σελήνῃ. Αἱ γυναῖκες ἰατροί.
Ἀντιπυρίνη. Νερὸν καὶ κόνις καθαρτικόν. Ἰατρία. Οἱ τρεῖς ὁμοιοπαθεῖς.

Α. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΑ

Περὶ θεραπευτικῆς.

Ἡ φύσις, μὴ ἀνεχομένη τὴν ἐν τῷ διοργανισμῷ ὑπάρξιν νοσοποιοῦ ὕλης, καὶ ἐργαζομένη πρὸς ἀποβολὴν ταύτης διὰ τινος ἐκκρίσεως, ἀποτελεῖ τὴν ἴασιν τῆς νόσου. Ἡ φύσις ἐστὶν ὁ κυρίως ἰατρός· ὁ δὲ λογικὸς ἄνθρωπος, ὁ καλούμενος ἰατρός, ὑπάρχει βοηθὸς τῇ φύσει, ἐνισχύων ἐπισταμένως ταύτην πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐξαλείψεως τῆς νοσοποιοῦ ὕλης ἐκ τοῦ διοργανισμοῦ. Ὅθεν ὁ παρ' ἀνθρώποις ἰατρός θεραπεύει. Ἡ φύσις ἰάται. Διὰ τοῦτο ὁ ἰατρός δεῖ εἶναι ἔμφρων καὶ συνετός· διόπερ καὶ τῷ ἀγάλματι τῆς Ἀθηνᾶς παρίστατο τὸ πάλαι τῇ μὲν Ἀσκληπιῶς, τῇ δὲ Ὑγείᾳ. (Παυσαν. Βιβλ. VIII. 47).

Ἰνα οὖν γείνηται ῥιζική θεραπεία πάσης νόσου, δεόντες ἰατροὺς ἐκ
βοηθήσασθαι τῇ φύσει ἐπισταμένους πρὸς τὰ ἀκακότα της· Ἡ τοιαύτη
βοήθεια γίνεται ἄμεσος, ἢ ἑμμέσος· νοσοῦντος δὲ ἰατρὸς αὐτῷ
Ὁ Γαλήνης διέκρισε τὴν φυσικὴν θεραπείαν εὐδωτικῶς «Θεραπεία
ἐστίν ἡ τῶν νοσημάτων ἀναίρεσις ἤδη γεγενημένη, ἢ γινομένη
ἐτι· ἡ θεραπεία ἐστὶ τάξις βοηθημάτων ἀκολουθειαν ἔχοντων· ἡ
καιρὸς καὶ χρόνος καὶ τάξις κατορθώματος»· ἢ ἐπιτηδεύου-
ς χρόνου, ἐν ᾗ βοηθοῦμεν τοῖς κάμνουσι» καὶ ἀλλαχοῦ· Δὲ θε-
ραπεύειν διττόν ἐστιν· ἐν μὲν τὰ πάντα πράττειν ὡς υγιές
ἀποφῆναι τὸ πεπονθός μέρος· ἕτερον δὲ τὸ πρόνοισθαί τιν
ἀρρώστουσαν τῷ πάθει πρόνοιαν, ὅπερ ἐστὶ παρηγορεῖν τε καὶ
πραΰνειν αὐτό». Ὁ δὲ Ἱπποκράτης λέγει «ἐν ὀλίγησιν γάρ οἱ κίησι
παρεσκεύασσαι τὰ ἄρμένα καὶ οὐ θεραπεύοντες θάως δεῖ ποιεῖν».
Ἰνα οὖν λέγεται τὸ ἀπολαμβάνειν τὴν πρώτην εὐχάριστον
κατάστασιν υγιείας.

Αμέσος γίνεται, ὅταν διὰ διαφόρων τρόπων, περὶ ὧν κατωτέρω
λέξομεν, βοηθήσωσιν ἀπ' εὐθείας αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως πρὸς
τὴν ἀποβολὴν τῆς νοσοποιού ὕλης· Ἑμμέσος, ὅταν διὰ τρώγων
τινῶν μεταλλάσωμεν τὸ ἐνυπάρχον ποσὸν νοσοποιού ὕλης, ἢ φο-
νικῶς καταστρέψωμεν αὐτό· διότι οὕτως ὑπερσχύει ἡ φύσις
διὰ μόνων τῶν δυνάμεων αὐτῆς.

Τρεῖς λοιπὸν τρόποι εἰσὶ θεραπείας.

A' Ενίσχυσις τῶν τῆς φύσεως δυνάμεων.

B' Ἐλάττωσις τοῦ προσοὔτης νοσοποιού ὕλης.

Γ' Καταστροφή αὐτῆς.

Ὁ περίφρων ἱατρός πρὸς θεραπείαν δύναται κατὰ τὰς περι-
στάσεις διτεμεῖν καὶ τοῖς τριτοῖς τρόποις συνάμα χρῆσιν ποιέεισθαι,
ὅτε δὲ τοῖς δυοῖν καὶ ἄλλοτε παρ' ἐνί. Μένει λοιπὸν ὑπὸ τῇ ἀπό-
κλιτον διαθέσει τοῦ κατὰ τὰς κρίσεις του, ἐκπηγαζούσας ἐκ τῆς
πέρας, πολυμαθείας καὶ ἀγχινοίας, ὅπως κατὰ τὸ δοκοῦν
ἐνεργῇ τὰ τῆς θεραπείας.

(ἀκολουθεῖ.)

Β. ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΚΑΣΤΟΥ

Δουτρά, ψυχρά.
Ἡ καταλαβούσα πάντας σχεδόν λουτρομανία πρὸς τὰ ψυχρά
λουτρά καὶ ἐν γένει πρὸς τὰ θαλάσσια μεγάλας βλάβας καὶ νόσους

εἰς πολλοὺς ἐνίοτε ἐπιφέρει, ἀλλ' οἱ πλείστοι δὲν θέλουσι ν'
 ἀποδώσωσι τὸ ἐπισυμβαῖνον κακὸν εἰς τὰ τοιαῦτα λουτρά διότι
 οἱ πλείστοι δὲν ἔχουσιν εὐκρινεῖς γνώσεις περὶ τῆς ἐνεργείας
 τῶν λουτρῶν. Πρὸς πρόχειρον διαφωτισμὸν τούτων ἀνάγκη νὰ
 γνωρίζωσι τάδε:
 Α'. Τὰ ψυχρὰ λουτρά παρ' ἡμῶν εἰσὶν ἐπικίνδυνα εἰς τὰ δύο
 ἄκρα τῆς ἡλικίας, εἰς τὰ μικρὰ παῖδια καὶ εἰς τοὺς γέροντας.
 Β'. Δὲν ἁρμόζουσιν εἰς ὅλας τὰς κρᾶσεις. Κορίως ὠφέλιμα
 εἰσὶν εἰς τοὺς ἔχοντας κρᾶσιν αἱματώδη. Ἡ αἱματώδης κρᾶσις
 διακρίνεται ἐκ τῆς τάσεως, ἣν ἔχουσι τινες πρὸς ἐξάψεις τοῦ
 προσώπου, παρειὰς ἔχουσιν αἱματώδεις· δὲν ἀνέχονται νὰ πλη-
 σιάζωσι τὸ πῦρ, καὶ ἐν καιρῷ ἐπιψύχουσιν· ἔχουσιν τριχὰς ἐρυ-
 θρὰς ἢ ξανθὰς. Φύσει δὲ διαρργανισμὸς αὐτῶν παράγει πολλὴν
 ζωϊκὴν θερμότητα. Οἱ τοιοῦτοι τὸ θέρος ἔχουσιν πλεονάζουσαν
 θερμότητα ἐπὶ τοῦ δέρματος, ἣ δὲ ἐμβόθις τοῦ σώματος αὐτῶν
 ἐν ψυχρῷ ὕδατι ἀφαιρεῖ τὸ πλεονάζον θερμὸν καὶ παράγει ὀροσε-
 ρότητα· ὅθεν ὠφελεῖ τούτους τὸ τοιοῦτον ψυχρὸν λουτρὸν. Δὲν
 ὠφελοῦσιν εἰς τοὺς ἔχοντας κρᾶσιν λυμφατικὴν, καὶ τοιοῦτοί εἰσιν
 οἱ ἔχοντες τὸ δέρμα ἄχρουν καὶ ἀρεσκόμενοι εἰς τὴν θερμότητα.
 Τούτους δύνανται νὰ ὠφελήσωσι θεραπευτικῶς, ἐὰν γίνωνται
 μεθοδικῶς· δηλαδή, ἐὰν διὰ μιᾶς ἐμβυθίζηται ἐν τῷ ψυχρῷ
 ὅλον τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ἐν τῇ ὁδῷ λεπτὰ τῆς ὥρας ἐξέρχη-
 ται. Ἐν τῇ ἐξόδῳ ἀπαιτεῖται ταχὺ ἀποσπόγγισμα τοῦ σώματος
 διὰ σινδόνης θερμανθείσης ἐν πυρὶ ἢ ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἀμέσως
 κινήσεις τοῦ σώματος διὰ περιπάτου, ἵνα ἐπέλθῃ ἡ ἀνύδρασις,
 ἥτις αἰσθητοὶς θερμότητος εὐαρέστου περὶ τὸ σῶμα. Ἐὰν τὸ
 ἀποτέλεσμα τοῦτο δὲν παράγῃται, τὸ ψυχρὸν λουτρὸν καὶ οὕτω
 γινόμενον εἶνε ἐπιβλαβές. Ὁ δὲ ποιὼν τοῦτο πρέπει ν' ἀπέχῃ.
 Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον ἐν χρήσει καὶ τὰ ψυχρὰ λουτρά, τὰ ὁποῖα
 ἐποιοῦν ἐντελέστερον τῶν νῦν. Ἐκτὸς τῶν διὰ καταδύσεως
 ἐν θαλάσῃ ἢ ἐν ποταμῷ, εἶχον καὶ ἄλλα εἶδη ψυχρῶν λουτρῶν
 τὴν κατὰ νύκτα, τὸ πρόσκλυσμα καὶ τὸν ἀποσπόγγισμὸν.

Τὰ διὰ καταντήσεως, ἅπερ ἡμεῖς καλοῦμεν ἐπι-
 θροχὰ ἢ ἐπιθρόχια, οἱ δὲ Εὐρωπαῖοι Douches, οἱ ἀρχαῖοι
 ἐποιοῦν καὶ διὰ θερμοῦ ὕδατος. Τὸ ὕδωρ ἐπεχύνετο μεθ' ὀσμῆς
 διὰ σωλῆνος ἐπὶ διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος.

Τὰς καταντήσεις μετεχειρίζοντο οἱ ἀρχαῖοι οὐχὶ πρὸς διατήρησιν ὑγιείας ἢ ὡς προφυλακικὰ ἐκ περιψύξεων, καθὼς ποιοῦσι νῦν οἱ Εὐρωπαῖοι, καὶ πρὸ ἡμῶν ποιοῦσι τὰ αὐτὰ οἱ εὐ-

ρωπαίζοντες, ἀλλὰ πρὸς θεραπείαν νόσων καὶ ἀνάκτησιν τῆς υγιείας. Μετεχειρίζοντο αὐτὰς πρὸς θεραπείαν τῆς ἀϋπνίας καὶ τῆς παρακοπῆς (παραλαλητοῦ) τῶν νοσούντων, ῥίπτοντες μεθ' ὁρμῆς ψυχρὸν ὕδωρ διὰ σωλῆνος κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν. Κατὰ δὲ παθήσεων τοῦ στομάχου, τῶν υποχονδροίων, τῶν πλευρῶν, τῆς βράχως κλπ. διηύθυνον ὕδωρ πολὺ θερμὸν καὶ ἐξηκολούθουν μέχρις οὗ ἐπήρχετο ἐρυθρότης καὶ οἷδημα τοῦ δέρματος. Τοιαύτας καταντλήσεις μετεχειρίζοντο καὶ ὅτε ἤθελον νὰ διαλύσῃσι φλογώσεις τοπικὰς, ἢ νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν ἐμπύησιν ἀποστημάτων.

Τὰ πρὸς κλύσματα ἢ προσαντλήσματα ἢ καταιονήσεις μετεχειρίζοντο ἐπὶ τοῦ προσώπου κατὰ τῶν καυσωδῶν πυρετῶν, τὸ μὲν θέρος δι' ὕδατος ἔχοντος θερμότητα γάλακτος· τὸν δὲ χειμῶνα θερμότερου. Τὸ πρὸς κλύσμα δὲν πρέπει νὰ διαρκῇ πολὺ. Πρέπει νὰ τίθεται κάτωθι σπόγγος ξηρὸς ἵνα μὴ καταρρέῃ, ἐκ τῆς καταιονήσεως τὸ ὕδρον εἰς τὸ στήθος. Ἐχει δὲ τὴν αὐτὴν ἀγεῖαν δύναμιν ἢ καὶ δ' ἀποσπογγισμός.

Ὁ ἀποσπογγισμὸς ἐγένετο πρὸς νίψιν καὶ καθαρισμὸν· γίνετο δ' ἀποσπογγισμὸς διὰ σπόγγου τεθλιμμένου ἐκ θερμοῦ ὕδατος. Οὐδέποτε πρέπει νὰ γίνηται ἀποσπογγισμὸς ἐν τῇ ἐνάρξει τοῦ πυρετοῦ, ἀλλ' ἐν τῇ ἀκμῇ καὶ τῇ παρακμῇ μόνον. Πρέπει δὲ προηγουμένως νὰ χρίωνται δι' ἐλαίου τὰ περὶ τῶν ὤτων μέρη καὶ οἱ μυκτῆρες ἵνα μὴ ψυχθῶσι τὰ ἄκρα ταῦτα.

Περὶ ὕδνων.

Τὰ ὕδνα εἰσὶ γνωστὰ ἐν Ἑλλάδι. Οἱ χωρικοὶ καλῶς γνωρίζουσι ταῦτα, ὀνομάζουσι δ' αὐτὰ ἴτε ν' ἢ ἡ λέξις παράγεται ἐκ τοῦ ἴτε ν'· διότι ἴτε ν' ὀνόμαζον ἐν Θράκῃ τὸ ὕδνον. Τὸ φυτὸν τοῦτο φέρεται πανταχοῦ, ἐν Πελοποννήσῳ δὲ καὶ ἀλλαχοῦ λέγονται καὶ χαμαϊκάρυδα. Ἀλλὰ πανταχοῦ δὲν γίνονται νόστιμα καὶ εὐώδη· διὰ τοῦτο καὶ χρήσις αὐτῶν δὲν γίνετο εἰς φαγητά· οἱ χοῖροι ὀρέγονται πολὺ τὰ ὕδνα, σκάπτοντες διὰ τοῦ ῥύγχους τὴν γῆν εὐρίσκουσι καὶ τρώγουσι ταῦτα μετὰ πολλῆς ὀρέξεως.

Ἡ δόγειςος ὑπαρξίς αὐτῶν γνωρίζεται ἐκ φυτοῦ λεπτοφύλλου, φουρμένου ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐνθα καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν φέρεται.

Οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλεον τὸ φυτὸν τοῦτο δ' δ' ν' ο' φ' υ' λ' λ' ο' ν'.

Περὶ τῶν ὕδνων ὁμιλοῦσιν δ' Ἀθηναῖοι, δ' Θεόφραστος, δ' Διοσκορίδης, δ' Γαληνός, δ' Πλίνιος, καὶ ἄλλοι.

Οἱ Ἑδρωπαῖοι ἔχουσιν μεγάλην ὑπόληψιν εἰς τὰ ὕδνα, καὶ ὅποια μετεχειρίζονται εἰς ἐκλεκτὰ φαγητά.

Περὶ γεύσεως.

Ἡ γεύσις εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς γλώσσης, τῆς ὀπίσσης ἢ ἄνω ἐπιφάνεια καλύπτεται ὑπὸ βλεννομεμβράνης, ἐνθα ὑπάρχουσι πλείσται θῆλαι καὶ μάλιστα πρὸς τὴν βᾶσιν αὐτῆς, καὶ ἡ κάτω ἐπιφάνεια καλύπτεται ὑπὸ βλεννομεμβράνης, ἥτις ὑπὸ τὴν ἐμ-

προσθίαν ἐπιφάνειαν τῆς γλώσσης ἀποτελεῖ πτυχὴν, καλούμενην χ' η' λ' ι' κ' η' ς γ λ ὡ σ σ η ς. Ἡ γλώσσα εἶνε μυώδης, ἐκτελοῦσα πλείστας κινήσεις ἐπὶ ταύτης διακρίνονται τρεῖς μέρη, ἡ ἄκρη, ἡ βᾶσις καὶ τὰ πλάγια.

Ἡ γλώσσα κεῖται ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ στομάτος καὶ ὑπὲρ τοῦτου εὐρίσκεται ὁ ὕδρανίσκος· κάτωθεν ταύτης κεῖται τὸ δοειδὲς ὁστοῦν καὶ ὁ φάρυγξ, παρὰ τὴν σιαγόνα, καὶ ὀπίσθεν παρὰ τῆς ἐπιγλωττίδος.

Ἡ γλώσσα εἶνε τὸ ἰδίως ὄργανον τῆς γεύσεως· τὰ χεῖλη, δ' ὕδρανίσκος, τὸ ὑπερώϊον, αἱ γνάθες συντελοῦσι πρὸς τὴν αἰσθησιν τῆς γεύσεως.

Ἡ γεῦσις τελειοποιῦται κατὰ τὴν πρὸδον τῆς ἡλικίας, εἶνε ἡ μόνη αἰσθησις, ἥτις διατηρεῖται καλῶς καὶ εἰς τὴν γερωντικὴν ἡλικίαν.

Περὶ ὁράσεως.

Τὸ ὄργανον τῆς ὁράσεως κεῖται ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ προσώπου ἐπὶ τῶν πλαγίων, ὑπὸ τὴν βᾶσιν τῆς ῥινός, ἐντὸς τῶν ὀφθαλμικῶν κογχῶν.

Ὀλός· ὁ ὀφθαλμὸς καλεῖται β' ο' λ' θ' ὅς· διότι εἶνε σφαιροειδὲς ὡς τὸ φυτὸν, τὸ καλούμενον β' ο' λ' θ' ὅς.

Τὰ 2)3 τοῦ ὀφθαλμοῦ κεῖνται ἐντὸς κοιλότητος ὁστείνης, ἥτις καλεῖται κόγχη. Τὸ ἄλλο 1)3 μένει ἔμπροσθεν τῆς κόγχης ἀσκεπὲς ἐκ τῶν ὁστέων αὐτῆς· σκεπάζεται θ' ὡς ὑπὸ τῶν βλεφάρων, τὰ ὅποια ἀνοίγονται κατὰ θέλησιν καὶ ἀνεύ ταύτης.

Ὀλός· ὁ βολβός τοῦ ὀφθαλμοῦ περικαλύπτεται ὑπὸ μῆδ' ὀφθαλμικῆς καὶ ἰσχυρᾶς μεμβράνης, καλούμενης σκ' λ' η' ρ' ω' τ' ι' κ' η' ς,

Εἰδικὴ θεραπεία.

Κατὰ τὸ α' στάδιον, πρὶν ἢ ἀναφανῇ τὸ ἐξάνθημα, δοθῇτωσαν πρὸς πόσιν μόνον χλιαρὰ ποτὰ, ὁρσιαιτικά, σερμάδα ἢ πορτοκαλλάδα· ἀποχὴ καθαροῦ ὕδατος· ἐὰν κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν ἐπικρατῇ δυσκοιλιότης, δοθῇτω ἐλαφρὸν καθαρτικὸν ἐκ μάννας πρὸς ἔξοδον ἅπαξ μόνον ἢ δις. Καθαρτικὸν ἐπιφέρων πολλὰς ἐκκενώσεις μὴ δίδε· διότι ἀντίκειται εἰς τὴν ἐκχυσιν τοῦ ἐξανθήματος. Ἀπόφευγε τὸ κλύσμα· διότι ἐνδέχεται ὁ ἄρρωστος νὰ ὑποστῇ κρυολόγημα. Κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν, ὅτε ὁ πυρετὸς εἶνε ἐπηρεγμένος καὶ τὰ καταρροϊκὰ εἰς ἐπίτασιν μετὰ βηχός, δοθῇτω ἱατρικὸν ἐπαυξάνον τὴν διαφόρησιν καὶ πρᾶυνον τὴν βῆχα καὶ τὸν πυρετόν. Τὸ ταιούτον ἱατρικὸν ἔστω τὸ διαφορητικὸν πεπλυμένον στίμμι (anlimonium diaphoreticum lavatum) ὑπὸ ξηρία κατὰ τὴν κάτωθι συνταγὴν.

Λάβε διαφορητικὸν πεπλυμένον στίμμιως

κόκκους 30

κόνεως ὀπίου 30

Ζαχαράν 20

μίσρον καὶ ποιήσον ξηρία (κόνει) 10

Χρῆσις. Δίδε ἀνὰ ἓν κατὰ ὥραν διὰ κοχλιαρίου μεθ' ὕδατος.

Συντελεῖ μεγάλως τὸ φάρμακον τοῦτο πρὸς αὔξησιν τῆς διαφορήσεως, διότι ἡ ἐξιδρώσις διευκολύνει πολὺ τὴν ἐκχυσιν τοῦ ἐξανθήματος, συνάμα δὲ πρᾶυνει τὴν φλόγωσιν τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, καὶ τὴν τραχύτητα τοῦ βηχός, ὅστις καθίσταται τραχύτερος κατὰ τὸ τέλος τοῦ σταδίου τούτου.

Κατὰ τὴν ἑναρξιν τοῦ β' σταδίου, ἥτοι κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἐξανθήματος, δοθῇτω προσοχή ὅπως ἐξακολουθῇ αὕτη καὶ μὴ διακοπῇ· ἐκ κρυολογήματος ἢ ἐκ διαταράξεως τοῦ διοργανισμοῦ ἕνεκα τροφῆς, ποτοῦ ἢ συγχύσεως· ὠφελεῖ δὲ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς νόσου τὸ παρὰ τῶν γυναικῶν διδόμενον κρεμέζον (coceinillia), ὡς καὶ ὁ ὕπνος τοῦ γλυκοῦ ροῦδου· διότι τὸ κρεμέζον ὠφελεῖ ἰδίως πρὸς πρᾶυνσιν τοῦ βηχός. Ἐὰν οὗτος ἐπιμένῃ καὶ ἡ διψα ᾔνῃ μεγάλη, δὸς πρὸς πόσιν γαλάκτωμα ἀποτελούμενον ὡς κάτωθι.

Λάβε ἔλαιον γλυκαμυγθάλων 4

κρόκου ὡοῦ 1

κόμμεως ἀραβικοῦ καὶ ὕδατος δσον ἀρκεῖ ἵνα γείνη γαλάκτωμα οὐγγίας 4.

Χρῆσις. Δίδε κατὰ ὥραν ἥμισυ κοχλιάριον ἢ ἓν, ἀνὰ ὁσὶς μαχρὸς ἀνέχεται.

Κατὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἡμέραν τοῦ δευτέρου τούτου σταδίου ἀναφαίνεται μικράτις ὕβρις πρὸς βρώσιν, τότε δοθῇτω ζωμὸς κρέατος ὀρνίθου μετὰ ψιδεῖ ἢ ὀροζίου, καὶ ἐξακολουθῇτω ἡ διαίτα αὕτη μέχρι λήξεως τοῦ σταδίου τούτου.

Συμβαίνει ἐνίοτε ἐκ παρεκτροπῆς, κρυολογήματος, ἐκ καταχρήσεως τροφῆς ἢ πόσεως, τὸ ἐξάνθημα αἰώνης νὰ γείνη ἀφανὲς καὶ ὁ ἰδρώς νὰ παύσῃ· διότι μεθίσταται ἐσωτερικῶς, ὅπερ λίαν ἐπικίνδυνον. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἱατρὸς ὀφείλει νὰ σπεύσῃ πρὸς τὴν ἀναφάνισιν τῆς νόσου· δοθῇτω πόσις ἰδρωτικῇ ἐξ ὀξικῆς ἀμμωνίας· ἐξωτερικῶς, ἐὰν ὦσι κνίδες (ταικνίδες), κνίδωσον τὸ δέρμα πρὸς φοινισμόν, ἐν ἄλλαις λέξεσι, κτύπα τὸ σῶμα μετὰ ταικουνίδας. Ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι τοιαῦτα, ἐπιθεῖς σινάπισμον, ἢ ἐντριβὰς διὰ βάμματος κοκκίνης πιπερίας.

Ἀφ' οὗ παρέλθῃ τὸ β' τοῦτο στάδιον, καὶ ἀρχίσῃ τὸ ἐξάνθημα νὰ μαραίνεται, οὐδὲν πλέον ἱατρικὸν χρειάζεται, παρὰ τροφὴ κατ' ὀλίγον κρεατώδης ἐκ κρέατος ὀρνίθου, ὅσις μικροῦ ποσοῦ οἴνου λευκοῦ κλπ., ὡς μελάτα (μαλακά) πρόσφατα ἢ ἡ δύο καθ' ἡμέραν, ὀλίγον ἄρτον, καὶ διατήρησιν εὐκοιλιότητος· ὥστε ἅπαξ νὰ γίνηται ἐκκενώσις· ὁτέον πρὸς φαγητόν δαμάσκινα μετὰ μέλιτος κλπ.

Προφυλάξις ἐκ κρυολογήματος μέχρι τῆς ἑκτης ἐβδομάδος.

Ε. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

Περὶ ἐλελίσφακου.

Ὁ ἐλελίσφακος, ὅστις καλεῖται καὶ ἐλαφόδοσκον, κίσμιν, φάγγον (salvia), εἶνε φυτὸν φυόμενον εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος· εἶνε δὲ διαφόρων εἰδῶν· α'. ὁ σφάγνος ἢ σφάκος (salvia officinalis)· β'. ἡ φασκομηλέα (salvia pomifera)· γ'. ὁ σφάκος εὐχρους (salvia calycina)· δ'. ὁ μικρόσφακος (salvia hominum) κλπ. ἐξ ὧν τῶν εἰδῶν καὶ πρὸ πάντων ἐκ τοῦ α'. καὶ τοῦ β'. ἐξάγεται ἐκ τῶν φύλλων καὶ κορυφῶν τῶν κλώνων τὸ ἔλαιον καλούμενον ἐλελίσφακὲλαιον ἢ συντομώτερα φαγγέλαιον· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐξαγωγῆς εἶνε ὁ αὐτὸς μετὰ τὸν τοῦ ἡδουοσμελαίου.

Ἱατρικὴ οἰκία καὶ χρῆσις. Ἡ φασκομηλέα θεωρεῖται κοινῶς ὡς τονικόν. Καὶ τῶν ὄντων τὸ βότανον τοῦτο διὰ τοῦ ἐδώδους ἀρώματος αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς θερμότητος εἶνε τοιοῦτόν· τὸ

πίνουσι κοινῶς τὴν πρωΐαν ὡς θερμαντικὸν καὶ τονικὸν ὑπὸ ἔμβρεγμα μετὰ ζαχάρου ἢ μέλιτος, ἐνθα πινὲς προσθέτουσι ὀλίγην ρακὴν ἢ ρόμιον, οὕτω γίνεσθαι τὸ ποτὸν τονικώτερον. Φυσιολογικῶς θεωρεῖται ἡ φασκομηλέα ὡς ἐλαττώουσα τὴν ἀδηλον διαπνοήν, καὶ ἔτι μᾶλλον ἔχει τὴν ιδιότητα ταύτην, διὰ τὴν προστίθεται καὶ ὀλίγον ρόμιον. Κοινῶς μεταχειρίζονται τὸ ἔμβρεγμα τῆς φασκομηλέας καὶ πρὸς γαργάραν τοῦ λαιμοῦ, προσθέτοντες ὀλίγην στύφην κεκαυμένην.

Τὸ ἀφέψημα τῆς φασκομηλέας ψυχρὸν ἐμβρέχον τὰς τρίχας τῆς κόμης μελανίζει κατ' ὀλίγον τὰς τρίχας. Ἐμποδίζει προσέτι τὴν τριχόρροϊαν, (ἐὰν μάλιστα γένῃ βάμμα φασκομηλέας ἐντὸς οἰνοπνεύματος. Τὸ βάμμα τοῦτο γίνεσθαι οὕτω· λάβε φύλλων φασκομηλέας δρ. 8 καὶ ἐν δράμιον γαρούφαλων τετρίμμένων θες ταῦτα ἐντὸς 50 δρ. οἰνοπνεύματος καλοῦ, ἄφες ἐπὶ 10 ἡμέρας καὶ ἔτι πλέον, στράγγισον, φύλαξον ἐν φιάλῃ καὶ χρῶ, τὴν πρωΐαν ἐν ὥρᾳ κτενίσματος, ἔμβρεχε τὰς τρίχας δι' ὀλίγου ποσοῦ.

ΣΤ. ΕΠΗΡΕΙΑ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

2) Ἐπιταχύνει τὴν σήψιν τῶν σωμάτων. Ἐνεκὲν τῆς σήψιν καὶ ταύτης ιδιότητος τοῦ σεληνιακοῦ φωτὸς καθίστανται αἱ πρὸς τροφήν σάρκες ἐκτιθέμεναι ὑπὸ τοῦτο μαλακώτεραι καὶ ἐπομένως εὐπεπτότεραι, π. χ. τραχὺ κρέας βοδῆς, λαγωῦ κτλ. ἐκτιθέμενα τὴν νύκτα ὑπὸ τὸ σεληνιακὸν φῶς, καθίστανται μαλακώτερα πρὸς βρῶσιν. Τὰ δὲ νύκτωρ θυόμενα ζῶα (σφαζόμενα) γίνονται ὡσαύτως μαλακώτερα ὑπὸ τὸ σεληνιακὸν φῶς καὶ πᾶσα σὰρξ κειμένη διαρκέστερον ὑπὸ τὸ φῶς τοῦτο σήπεται. Οἱ ἰχθεῖς σήπονται τάχιστα ὑπὸ τὸ σεληνιακὸν φῶς· οἱ δὲ μεταφέροντες ἰχθεῖς νύκτωρ, σελήνης οὐσης, καλύπτουσι τοὺς παύς διὰ καλυμμάτων ἵνα μὴ προσβάλλωνται ἐκ τοῦ φωτὸς τῆς Σελήνης καὶ βρωμίσωσι.

3) Παχύνει τὰ ζῶα διότι τὸ φῶς τῆς Σελήνης προσβάλλον τὸ σῶμα ἐλαττώνει τὴν ἀδηλον διαπνοήν. Ἡ δὲ διαρκὴς ἐλάττωσις τῆς ἀδηλου διαπνοῆς ἐπιφέρει αὖξιν τῶν ὑγρῶν τοῦ σώματος, ἔξ ὧν γίνεσθαι πληθώρα τῶν ὑγρῶν αὐτοῦ. Ἐπομένως καὶ τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου αὖξεται ἀναλόγως τῆς αὖξανούσης Σελήνης· ἐν δὲ πανσελήνῳ γίνεσθαι μείζων πληθωρικὴ κατάστασις ἰδίως εἰς τοὺς αἱματώδεις καὶ εἰς τὰς ἐγκύους

Διὰ τοῦτο κατὰ τὰς πανσελήνους γίνονται διατάρξεις πληθωρικῆς καὶ αἰτνες ἐνίοτε ἀπαιτούσι κατὰφυγὴν εἰς φλεβοτομίαν.

Ἐνεκὲν τῆς τοιαύτης ἐπηρεας τοῦ Σεληνιακοῦ φωτὸς πρὸς αὖξιν τῶν ὑγρῶν τοῦ σώματος, ἐπέρχεται πάχυνσις τῶν ζώων καὶ μάλιστα ἐὰν μένωσι καὶ ἀκίνητα. Ἡ δὲ αὖξις τοῦ πάχους συνεπιφέρει μαλάκωσιν καὶ ἀτροφίαν τῶν μυῶν. Ἐκ τοῦτο ἐπέρχεται εἰς τοὺς παχεῖς ἀτονία τῶν μυϊκῶν δυνάμεων. Ἡ τοιαύτη κατάστασις καλεῖται φυσικῶν διὰ τῆς διατηρήσεως δ' ἐν ὑγρᾷ καὶ ἀκινήτῃ ἐν Εὐρώπῃ παχύνουσι τοὺς χοίρους, χῆνας κλπ.

Ο Πλούταρχος λέγει (περὶ ἴσ. καὶ Ὀσφρ.) ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχει ἐπὶ σεληνίας ἡ πανσελήνης. Αἱ τῶν αἰσούρων κόρραι τῶν ὀφθαλμῶν πλατύνονται, καὶ συμπληροῦνται ἐν πανσελήνῳ, λεπτόνονται καὶ μαραιοῦσι κατὰ τὰς μειώσεις αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη ἐπὶ σεληνίας τοῦ σεληνιακοῦ φωτὸς ἐπὶ τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς συνόλου καταστάσεως τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου βεβαίως ἐπιδιδράσκει καὶ ἐπὶ τῶν ἐγκεφαλικῶν δυνάμεων. Ὁ σοφὸς Ἐσκιρόλης ἐβεβαίωσε πειραματικῶς ὅτι τὸ φῶς τῆς Σελήνης ἐπιρραβεῖ ἐπὶ τῶν παραφρόνων, οἵτινες πολὺ παροξύνονται ἐπὶ πανσελήνου. Θέσας τούτους ἐν σκοτεινῷ δωματίῳ παρετήρησε ὅτι πραῦνονται. Τὸ πείραμα τοῦτο ἀπέδειξεν ἀδόσιμον τὴν ὁδὸν τοῦ Δακίνου, ὅστις διίσχυρίζεται ὅτι ὄχι τὸ φῶς τῆς Σελήνης, ἀλλὰ ἡ ἑλῆς τοῦ ὄγκου αὐτῆς ἐπιφέρει τὴν ἑξαψιν τῶν παραφρόνων.

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΙΑΤΡΟΙ

Ἡ γυναῖς ἐπὶ τῆς σεληνίας ἔχει τὴν αἰσθητικὴν ἐλευθερίαν, ἣν εἶχεν ἐπὶ τῆς Ὀμηρικῆς καὶ πρὶν ἐποχῆς. Αἱ γυναῖκες δὲν συνεχρῳτίζοντο τόσον πολὺ με τοὺς ἀνδρας, ἥσαν περιορισμέναι κατ' οἶκον, ἀπεκλείοντο ἐκ τῶν θεαμάτων ἐν θεάτρῳ κλπ. ἐπομένως καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὰς γυναῖκας. Μόνον ἐν Θεσσαλίᾳ ἐξηκολούθει τὸ σύστημα τῶν ἱατρῶν, καὶ πολλὰι γυναῖκες ἐπηγγέλλοντο εἰδικὰ φάρμακα, φάρμακα δὲ καλούμεναι, αἵτινες ἠδύναντο σὺν τοῖς ἄλλοις νὰ ἐπιφέρωσι καὶ

ἀτεκνίαν διότι κατὰ τὰς ἐποχὰς ἐκείνας ἡ πολυτεκνία ἐθεωρεῖτο οὐκ ἀκαθάρτης· διὰ τοῦτο καὶ παρὰ νόμων περιωρίζετο.

Ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἱατρικῆς παρὰ ταῖς γυναῖκες τοσοῦτον αὐστηρὰ κατέστη, ὥστε διὰ νόμου ἐν Ἀθήναις ἀπηγορεύετο εἰς τὰς γυναῖκας τὸ ἐπαγγέλλεσθαι καὶ αὐτὴν τὴν μαιευτικὴν, ἐν ᾗ ἐν ἀρχαιοτέροις ἐποχαῖς ὑπῆρχεν ἡ μαιευτικὴ μόνον εἰς τὰς γυναῖκας. Ἡ Εὐκλείδης ἢ ἡ Ἀρτεμὶς ἐμάειψε τὴν Ἀθηναίαν.

Ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ νὰ ἐπαγγέλλωνται τὴν μαιευτικὴν αἱ γυναῖκες εἰς τὰς Ἀθήνας, συνέβαινον πολλὰ σκάνδαλα καὶ πολλὰ καταστροφὰ τῶν γυναικῶν. Νεῆαις τις καλουμένη Ἀγνοδίκη ἐνεδύθη ἀνδρὴν στολὴν, παρέστη ὡς ἀνὴρ, καὶ ἐσπούδασε τὴν μαιευτικὴν, καὶ ἐπηγγέλλετο τὸν μαιευτὴρα. Ὅταν εἰσῆρχετο εἰς τὸν θάλαμον τῆς ἐπιτόκου γυναικὸς ἀπεκαλύπτετο καὶ εἶδε κρύβετο ἐν πρώτοις ὅτι εἶνε γυνή, καὶ οὕτως ἐλευθερώτερον ἐβόηθη τὰς δυστοκίας, καὶ νόσους γυναικῶν ἐθεράπευε, καὶ πλείους ἐσώζοντο παρ' αὐτῆς· διότι φαίνεται ὅτι εἰς τοὺς μαιευτὰς ἀπέφευγον νὰ ἐκτεθῶσι χάριν αὐστηρᾶς αἰδοῦς· ἐν τούτοις μετὰ καιρὸν ἐγνώσθη ὅτι ὁ νέος μαιευτὴρ ἦτο γυνή· οἱ ἱατροὶ κατεμήνυσαν ταύτην ὡς μαγισσομένην καὶ φθείρουσαν τὰς γυναῖκας. Εἰσῆχθη πρὸς δίκην καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἡ Ἀγνοδίκη ὁμολόγησεν ὄντως ὅτι εἶνε γυνή ἵνα διαφύγῃ τὴν ποινὴν τὸ δικαστήριον ὅμως ἤθελε νὰ καταδικάσῃ ταύτην εἰς τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, ὅχι διότι ἦτο γυνή, ἀλλὰ διότι ἦτο μετεμφομένη. Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ δικαστηρίου ἔμελε νὰ δημοσιεῖσθῃ, ἐὰν δὲν προελάβαντο νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸ δικαστήριον αἱ ἐπιστημότεραι γυναῖκες τῆς πόλεως, φωνάζουσαι δὲν εἰσθε ἄνδρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἔχθροί· διότι καταδικάζετε ταύτην, ἥτις πολλάκις μᾶς ἔσωσεν ἐκ τοῦ θανάτου.

Ἐκτοτε ἐν Ἀθήναις ἐπέτράπη ὅπως αἱ γυναῖκες ἀσχολοῦνται ἀκωλύτως περὶ τὴν θεραπείαν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν παίδων· αὗται διώριζον φάρμακα καὶ κατεσκεύαζον αἱ ἴδιαι. Τότε ἐγένοντο ἐν Ἀθήναις καὶ γυναῖκες ἱατροὶ πρὸς νοσήματα ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ὁ ῥωμαῖος ἱατρός Ἀντίος ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὸν 4ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ ὑπῆρχε γυνὴ ἱατρός ἐπιστήμος Ἀσπασία καλουμένη (ἄλλη αὕτη τῆς τοῦ Περικλέους), ἥτις συνέγραψε πολλὰ γυναικολογικά. Καὶ ἡ ὤραία Λαῖς, ἡ νεωτέρα ἐν Κορίνθῳ, ὑπῆρξεν ἐπιστήμος ἱατρός· ταύτην ἐφόνευσαν ἐκ ζυλοτυπίας κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς Ἀφροδίτης· αἱ ἄλλαι γυναῖκες.

Τὸ δὲ 240 ἔτος π. Χ. ἤκμασεν ὡς ἱατρός ἐν Ἰταλίᾳ ἡ Ἀντιοχίς καλουμένη αὕτη ἐπενόησε γενικὸν ἀντιφάρμακον, τὸ καλού-

μενον Μάλαγμα τῆς Ἀντιοχίδος, οἱ οὗ ἐθεραπεύοντο οἱ πολλοὶ ἰδρωῖτες, ὁ σπλὴν ἢ ἰσχυαλγία, ἢ βῆξ κλπ. εἰς ταύτην ἀφίερωσε τὸ ποίημά του ὁ ἔσχατος ἱατρός Προκλείδης. Καὶ ἡ πρεσβυτέρα καὶ ἡ νεωτέρα Κλεοπάτρα συνέγραψαν συγγραμμὰς περὶ γυναικείων νόσων καὶ περὶ φαρμάκων καλλωπιστικῶν. Καὶ ἡ ἐκ Θηβῶν Ὀλυμπιάς μαῖα ἔγραψε περὶ γυναικείων νοσημάτων. Καὶ ἄλλαι πολλαὶ γυναῖκες ὑπῆρξαν ἐπιστήμοι ἱατροὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐποχῇ· ἡ Σιώτεια, ἡ Ἐπιδαυρία Παμφίλη, ἡ ῥοδία Μυρῶ, ἡ Σπένδουσα, ἡ Μαῖα, ἡ Βερνίκη, καὶ ἄλλαι εἰσὶν ἐπιστήμοι ἱατροὶ.

Τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ ἐπαγγέλλεσθαι τὸν ἱατρὸν καὶ γυναῖκες ἐξηκολούθει κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα. Ἡ Τραχύλα, σύζυγος τοῦ καθηγητοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς τοῦ Σαλέρνου Πλατωνίου, ὑπῆρξεν ἐπιστημώτατος καθηγητὴς τῆς ἱατρικῆς ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ· αὕτη ἔγραψε πολλὰ περὶ ἀποκτῆσεως τέκνων καὶ περὶ γυναικείων νόσων· τὰ παρ' αὐτῆς δὲ σημειούμενα φάρμακά εἰσιν ἀηδέστατα καὶ ἀποτρόπαια (ἴδε Φοῖβον ε. ε. σελ. 31).

Εἰς τὰς μετέπειτα ἐποχὰς τὸ ἐπαγγέλλεσθαι τὸν ἱατρὸν τὰς γυναῖκας κατ' ὀλίγον ἐξέλιπε, καὶ μόνον διστηρήθη τὸ ἐπαγγέλλεσθαι τὰς γυναῖκας τὴν μαιευτικὴν ἀποκλειστικῶς· οἱ δὲ ἱατροὶ νὰ ὦσιν ὡς ἐπίκουροι.

Ἀν ὅμως ἐξετάσωμεν τὸν κοινωνικὸν προορισμὸν τῆς γυναικὸς εὐρίσκομεν ὅτι ἡ ἐξάσκησις ἐπιστήμης παρὰ γυναικὸς καὶ μάλιστα τῆς ἱατρικῆς, οὐ παρέχει τῇ κοινωνίᾳ ἐπαισθητὴν ὠφέλειαν, ἐν ᾗ ἂν ἡ γυνὴ ἐξασκῇ τὰ τῆς γυναικὸς ἔργα, πολλὰ καὶ μεγάλα εὐεργετήματα παρέχει τῇ κοινωνίᾳ, ἥτις εἰς τὰς γυναῖκας ἰδίως ἔχει ἀναθέσει τὴν παιδαγωγίαν καὶ τὴν διάπλασιν καλῶν καὶ χρησίων πολιτῶν. Ἡ καλὴ οἰκοδόσποινα καὶ ἡ καλὴ μήτηρ αὐξάνει καὶ εὐημερεῖ τὸν οἶκον, καὶ ἐμπνέει τὰς πρώτας ἀρχὰς τῆς ἀρετῆς καὶ τὰ ὑπὲρ Πατρίδος αἰσθήματα εἰς τὰ τέκνα τῆς, ἀπὸ τῶν γίνονται καλοὶ καὶ χρήσιμοι πολῖται. Ὁ προορισμὸς οὗτος τῆς γυναικὸς εἶνε μέγας, καὶ ἐνώπιον τούτου ἡ ἐκμάθησις καὶ ἐξάσκησις ἐπιστήμης εἶνε ἀσήμαντος, καὶ μᾶλλον ἐπιβλαβὴς τῇ κοινωνίᾳ.

Ὅλαι αἱ ἐκκρίσεις τῶν διαφόρων ὀργάνων τοῦ σώματος εἶνε κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὀφείναι πλὴν τῆς χολῆς, καὶ ἡ σίελος ὀφείναι εἶναι, ἡ δὲ ὀφείνεται αὐτῆς αὐξάνει εἰς τινὰς νοσολογικάς περιστάσεις καὶ εἰς ἄλλας ἐλαττοῦται.

ΑΝΤΙΠΥΡΙΝΗ

Νέον φάρμακον, ἔχον τὴν ιδιότητα τοῦ ἐλαττώνειν τὴν ἐκ τοῦ πυρετοῦ θερμότητα τοῦ σώματος καὶ ἰδίως τὴν τοῦ ἀρθριτικοῦ πυρετοῦ ἐπενότητη. Ἐχει τὴν ἰδίαν σχεδὸν ιδιότητα μετὰ τοῦ σαλικυλάτου. Πρέπει νὰ δοκιμασθῇ πολυετῶς ἐν Εὐρώπῃ, καὶ εἴτα νὰ γείνη χρῆσις καὶ παρ' ἡμῖν.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ νέου τούτου ἱατρικοῦ γίνεται μυστικῶς τῷ τρόπῳ ἐν Γερμανίᾳ ἐκ προνομίου.

— Ἐν τῇ Γαλλίᾳ κατ' ἔτος ὁ πληθυσμὸς ἐλαττοῦται· στατιστικὴ βεβαιεῖ ὅτι κατ' ἔτος γεννῶνται ὀλιγώτερα τέκνα. Τὸ γεγονός τοῦτο ἀπασχολεῖ ἤδη τοὺς ἀρμοδίους ἐπιστήμονας, καὶ εἰσέτι τὰ αἷτια εὐκρινῶς δὲν ἐγνώσθησαν.

Οἱ τρεῖς ὁμοιοπαθεῖς

ΝΕΡΟΝ ΠΡΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΝ ΑΡΓΥΡΩΝ ΣΚΕΥΩΝ

Ἡ συνεχὴς χρῆσις τῶν ἀργυρῶν πραγμάτων ἐπιφέρει ἀμαύρωσιν τῆς λευκότητος τοῦ ἀργύρου. Πρὸς ἀφαίρεσιν ταύτης διὰ λυσαν υδροχλωρικῆς ἀμμωνίας (νισαντήρι) δράμα 3 ἐν ὕδατι 300 δραμίων, ἐμβύθισον τὸ ἄγγος ἐν τῷ ὑγρῷ καὶ ἄφες, ἔως αὐτὸ διὰ τῆς τριβῆς διὰ δακτύλου ἀφαιρεῖται ἡ ἀμαύρωσις. Σπόγγισον καλῶς τὸ σκεῦος διὰ ὑφάσματος βαμβακεροῦ.

ΚΟΝΙΣ ΠΡΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΑΡΓΥΡΩΝ ΣΚΕΥΩΝ

Λάβε κόνεως ἰσπανικοῦ λευκοῦ (στεατίτου) μέρη 20· κρεμορίου (τρυγικῆς ποτάσης) κόνεως μέρη 20, καὶ στυπτηρίας μέρη 10· ἀνάμειξον καλῶς πάντα.

Ἐκ τῆς κόνεως ταύτης λάβε μέρος, ἀνάμειξον μετὰ ὀλίγου ὕδατος ἵνα γείνη πόλτος, καὶ τρίψον τὸ σκεῦος.

ΤΡΟΠΟΣ ἸΝΑ ΜΗ ΔΙΑΡΡΥΓΝΥΟΝΤΑΙ ΤΑ ΥΑΛΙΑ

ΤΗΣ ΛΑΜΠΑΣ

Θέσον ἐντὸς χύτρας πλήρους ὕδατος ψυχροῦ τὰ ὑαλία, ὥστε ἐντελῶς νὰ καλύπτονται ἐκ τοῦ ὕδατος, καὶ θέρμανον μέχρι ἀναβράσεως, εἴτα ἐκβάλον ἐκ τοῦ πυρὸς, καὶ ἀφάιρσον τὰς ὑ-

λους ἐκ τῆς χύτρας καὶ θέσον παῦτα πλησίον τοῦ πυρὸς μέχρι οὗ ξηρανθῶσι καλῶς, καὶ χρῶ.

Οἱ τρεῖς ὁμοιοπαθεῖς

Εἰς τὴν πόλιν συνομιλοῦντες τινὲς πρὸς ἀλλήλους περὶ εὐτυχίας εὐρέθησαν νὰ ἦναι καὶ οἱ τρεῖς ὁμοιοπαθεῖς· ὁ εἰς ἱατρὸς ὦν ἔλεγεν ὅτι καίτοι καλῶς σπουδάσας καὶ πολλὸν ἐνασχολούμενος, καὶ ἐπιμελούμενος τοὺς ἀσθενεῖς οὐδεμίαν προκοπὴν ἔχει εἰς τὰ πρὸς τὸ ζῆν· ὀλίγα καὶ ἀνεπαρκεῖ ὠφελεῖται.

Ὁ ἄλλος ἔλεγεν ὅτι καίτοι ζῇ μετὰ οἰκονομίας καὶ προσοχῆς, καὶ τὸ ἐμπόριόν του καλῶς κινεῖται, κέρδη ἐπαρκῆ δὲν ἔχει.

Ὁ τρίτος ἔλεγεν ὅτι καίτοι εὐπόρεϊ καὶ τὰ χρήσιμα ἀγοράζει καὶ φέρει εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ ὅμως ποτὲ δὲν τρώγει φαγητόν ἐγκαίρως καὶ καλόν, οὔτε εὐχαρίστησιν ἐλάμβανε.

Καὶ οἱ τρεῖς ἡδημόνουν περὶ τοῦ πρακτέου· θθεν ἀπεφά-

σισάν νὰ μεταβῶσιν εἰς ἀσκητὴν τινά, εὐρισκόμενον μακρὰν τῆς πόλεως, καὶ συμβουλευθῶσι τί νὰ πράξωσι.

Μεταβάντες εἰς τὸν ἀσκητὴν ἐδιηγήθησαν τὰ συμβάντα αὐτοῖς καὶ ἐζήτησαν τὰς συμβουλὰς του. Οὗτος πρὸς μὲν τὸν ἱατρὸν εἶπεν·

Ὁ ἱατρὸς εἶπε· ἀφαιρῶν ὀλίγα, καὶ περιωρίσου εἰς τὰ τῆς ἱατρικῆς, ἔσο σοβαρὸς καὶ ἀξιόπρεπής.

Εἰς δὲ τὸν ἔμπορον εἶπε· ἀμετάδαινε εἰς τὸ κατὰστημά σου, ἅμα φωτίση πολὺ πρῶτον.

Καὶ εἰς τὸν τρίτον εἶπεν· ἀπαγε νὰ κοιμηθῇς τὴν νύκτα ἐν σκότει ἐπὶ τῆς δεῖνα γεφύρας κατὰ πλάτος, (ἡ δὲ γεφυρά αὕτη ἦτο στενὴ ὅσον τὸ ἀνάστημα ἀνδρός).

Καὶ ὁ μὲν ἱατρὸς ἐπανελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἤρξατο νὰ μὴ εἶνε πολύλογος, οὔτε νὰ ἀστυεύηται, οὔτε περιττοὺς λόγους νὰ λέγῃ· ἐγένετο σοβαρὸς καὶ σεβαστότερος, καὶ πάντες ἐπλήρωνον τὰς ἱατρικὰς ἐπισκέψεις, ἐν ᾧ τὸ πρὶν οὐδόλως ἐπληρώνοντο. Τότε ἡνόησεν ὅτι ὁ ἱατρὸς πρέπει νὰ διατηρῇ τὴν θέσιν του.

Ὁ δὲ ἔμπορος, ὅστις ἐκοιμᾶτο μέχρι τῆς δεκάτης πρωινῆς ὥρας, καὶ βραδέως μετέβαινεν εἰς τὸ κατὰστημά του, ἡγέρθη λίαν πρῶτον καὶ μεταδὰς εἰς τὸ κατὰστημά του τῆρε τοὺς ὑπηρέ-

τας πρόγευματίζοντας, τριῶνοντας καὶ πίνοντας καὶ ἀφειδῶς ἐξο-

δεύοντας. Ἐκτοτε ἤρξατο ἅμα φωτίζειν καὶ συγχίζειν εἰς τὸ κατὰ-

στημά του, καὶ παρατήρησεν ὅτι ἀπὸ αὐτῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ πύ-

λησις ἦτο περισσοτέρα, καὶ αἱ ὠφέλειαι μεγάλαι· ἠννόησε τότε ὅτι ὠφείλειεν ἀπὸ πρωίας νὰ ἐπιτηρῇ τὸ κατὰστημά του.

Ὁ τρίτος λαβὼν τὴν καπὸταν τοῦ μετέβη εἰς τὴν γέφυραν τὴν νύκτα, καὶ ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ κατὰ πλάτος τῆς γεφύρας· ὥστε τὸ σῶμά του ἔφραξε τὴν δίοδον. Μετὰ τὸ μεσονύκτιον χωρικός τις ὀδηγῶν τὸν ὄνον τοῦ φορτωμένον αἶτον εἰς τὸν μῦλον παρετήρησεν ὅτι ὁ ὄνος ἐστάθη ἐν τῇ μέσῳ τῆς γεφύρας καὶ δὲν ἤθελε νὰ προχωρήσῃ. Ὁ χωρικός βιάζει τοῦτον, ἀλλὰ δὲν ὑπακούει, τότε ἀνυψώνει τὴν βάρδον, ἣν καλοῦσιν φορτοτῆραν, καὶ ἀρχίζει νὰ κτυπᾷ ὅλαις δυνάμεσι τὸν ὄνον, ὅστις ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθη ἐκ τῶν βραδισμῶν νὰ πηδήσῃ τὸν ἐκτάδην κείμενον, καὶ νὰ διέλθῃ. Ἐγερθεὶς ὁ κείμενος παρεκάλεσε τὸν ὀνιλάτην νὰ τῷ δώσῃ τὴν φορτοτῆραν, καὶ λαβὼν ταύτην, ἠννόησεν ὅτι διὰ ταύτης τελεσθήσεται ἡ βούλησίς του. Μεταβὰς εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐκρέμασεν ταύτην ἐπὶ τινος γωνίας.

Τὴν πρωίαν κατὰ τὸ εἰωθὸς ἠγόρασε τὰ πρὸς τροφήν κλπ. χρήσιμα τῆς ἡμέρας, τὰ ἔπεμψεν εἰς τὴν οἰκοδόσποιναν τῇ ἐντολῇ ὅπως τὸ φαγητὸν γεῖνῃ ἕτοιμον τὴν μεσημβρίαν. Ἀλλ' ἡ γυνὴ κατὰ τὸ εἰωθὸς οὐδεμίαν προσοχὴν ἔδωκε. Τὴν δὲ μεσημβρίαν μεταβὰς ὁ οἰκοδεσπότης εἰς τὴν οἰκίαν ἵνα γευματίσῃ, οὐδὲν εὑρεν ἕτοιμον· ἠρώτησε τὴν οἰκοδόσποιναν καὶ ἔμαθεν ὅτι ἡμέλησεν εἰς ἄλλα ἀσχολουμένη. ὁ οἰκοδεσπότης ζητῇ νὰ τῷ φέρῃ φαγητὸν ἵνα γευματίσῃ, ἀλλ' οὐδὲν ὑπῆρχε. Τότε λαβὼν τὴν φορτοτῆραν ἤρξατο νὰ κτυπᾷ τὴν οἰκοδόσποινα, ἀπαιτῶν φαγητόν. Αὕτη κατ' ἀρχὰς ἀνθίστατο, ἀλλ' ἀφοῦ τῇ κατέφερεν ἀρκετὰς ὑπεσχέθη τὰ πάντα νὰ ἐκτελῇ εἰς τὸ ἐξῆς, ὅπερ καὶ ἐγένετο, καὶ ὁ πρὶν κακῶς ἔχων οἰκοδεσπότης ἔζη καλῶς ἐν τῷ οἴκῳ του· διότι ἡ εὐτυχία τοῦ οἴκου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καλῆς οἰκοδεσποίνης, καὶ ὁ οἰκοδεσπότης ὁ ἔχων καλὴν συμβίαν εἶνε εὐδαίμων. Ἡ κακὴ γυνὴ εἶνε κακὸς δαίμων καὶ ὁ οἰκοδεσπότης εἶνε κακοδαίμων· ἐνώπιον κακοῦ δαίμονος οὐδὲν ἀγαθὸν ὑπάρχει· οὔτε πλοῦτη, οὔτε ἐπιστήμη, οὔτε ἀρετὴ, οὔτε δόξα καὶ τιμὴ κτλ. ἔχουσιν ἀξίαν. Ἡ καλὴ γυνὴ δὲν γίνεται διὰ τῆς βάρδου· ἀλλὰ διὰ τῆς φύσεως καὶ τῆς καλῆς ἀνατροφῆς. Ἡ βάρδος ἀρμόζει εἰς βαρβάρους.

Τέσσαρα πράγματα πρέπει νὰ ζητῶμεν ἀπὸ τὴν γυναῖκα :

Νὰ ἔχῃ τὴν ἀρετὴν ἐν τῇ καρδίᾳ της.

Τὴν σεμνότητα ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Τὴν γλυκύτητα ἐπὶ τῶν χειλέων.

Τὴν ἐργασίαν εἰς τὰς χεῖρας.